

กะเจียน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Hubera cerasoides* (Roxb.) Chaowasku
วงศ์ : ANNONACEAE

ลำต้น :

ลำต้นเปลาตรง มีความสูงได้ประมาณ 5-15 เมตร เรือนยอดเป็นรูปกรวยคว่ำ กิ่งเกือบตั้งฉากกับลำต้น เปลือกต้นเรียบเป็นสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน ตามกิ่งอ่อนมีขนนุ่ม ส่วนกิ่งแก่ผิวจะเรียบเกลี้ยง ลำต้นและกิ่งแก่มีช่องอากาศสีเหลืองอ่อน

ใบ :

เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ ใบเป็นรูปรี ยาวรี หรือรูปหอกแกมรูปขอบขนาน และมักเบี้ยว ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมนถึงเว้าเข้า ขอบใบเรียบ แผ่นใบบาง หลังใบเกลี้ยงเป็นสีเขียวเข้ม ส่วนท้องใบมีขนนุ่ม เส้นแขนงใบเห็นได้ชัดทางด้านล่าง ก้านใบสั้นมากและมีขนสั้นๆ ส่วนใบอ่อนมีขนนุ่มทั่วไป และขนจะค่อย ๆ ร่วงไปเมื่อใบแก่ ยกเว้นตามเส้นใบและเส้นแขนงใบ

ดอก :

ออกดอกเดี่ยวหรือออกเป็นกระจุกไม่เกิน 3 ดอก โดยจะออกตามง่ามใบและเหนือรอยแผลใบตามกิ่ง เมื่อดอกบานเต็มที่จะมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.5 เซนติเมตร ออกดอกในช่วงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม

ผล :

ผลเกิดเป็นช่อโปร่ง ออกผลเป็นกลุ่มหรือเป็นกระจุกอยู่บนแกนตุ้มกลม มีผลย่อยประมาณ 10-20 ผล แต่ละผลมีลักษณะป้อมหรือเป็นรูปทรงกลมรี ปลายผลเป็นติ่ง โคนก้านติดรวมอยู่บนปลายก้านช่อที่โตเป็นตุ้ม ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อแก่จัดจะเปลี่ยนเป็นสีแดง ภายในผลมีเมล็ด 1 เมล็ด ออกผลในช่วงประมาณเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน

สรรพคุณ :

- เป็นยาบำรุงธาตุ ยาแก้กษัย ยาแก้ไข้ ยาแก้วัณโรคในลำไส้และปอด ยาแก้ปัสสาวะพิการ ยาคุมกำเนิดในสตรี ยาบำรุงกำลัง ยาแก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย
- ช่วยเจริญอาหาร
- ใช้พอกฝี

ประโยชน์ :

- ผลรับประทานได้
- เนื้อไม้ใช้ทำเครื่องมือใช้สอยต่างๆ

ชื่ออื่น :

คำสามชึก แคะหาง จันทน์ดง ทวายเด่น พญารากดำ กระเจียน โมดดง สะบันงาป่า เหลือง

พบที่อินเดีย จีนตอนใต้ และภูมิภาคอินโดจีน ในไทยพบทุกภาค ภาคใต้ถึงชุมพร ขึ้นตามป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ หรือบนเขาหินปูน ความสูงถึงประมาณ 1200 เมตร เปลือกเหนียวใช้ทำเชือกหรือ กระสอบ ดอกใช้ทำน้ำหอม

อ้างอิง :

- <https://pharmoffice.kku.ac.th/iss/smhcontrol/herb/373>
- <https://botany.dnp.go.th/detaildict.html?wordsLinkno=67&words=%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%88%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%99&typeword=word>
- <https://medthai.com/กะเจียน>